

S. Sayısı : 159

Yalova Kaplıcaları İşletme İdaresinin 1942 yılına ait bilançonun sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezeresi ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/265)

T. C.

Divanı Muhasebat

Sayı : 237836

1115

18 . VI . 1945

Büyük Millet Meclisi Yüce Başkanlığına

3653 sayılı kanunla kurulan Yalova Kaplıcaları İşletme İdaresinin dördüncü çalışma yılı olan 1942 malî yılına ait bilançosu Sayıştayca incelenerek düzenlenen raporun bilanço ve ilişiği cetvellerle birlikte takdim olunduğunu saygılarımla arz ederim.

Sayıştay Başkanı

S. Oran

Yalova Kaplıcaları İşletme İdaresinin 1942 bütçe yılı bilançosu üzerinde yapılan incelemeler sonucunu gösteren rapor

3653 sayılı kanunla kurulan Yalova Kaplıcaları İşletme İdaresinin 1942 malî yılına ait olup 12 . IX . 1943 tarihli tahriratla Sayıştaya gönderilen bilançosu üzerine mezkûr kanununun 10 ncu maddesi gereğince; mevcut kayıtlara ve müsbit evraka müsteniden yerinde yaptırılan incelemelerin sonucu sırasıyla aşağıdaki maddelerde arz olunmuştur:

Başlangıç

Bu kurumun işlemleri 3656 sayılı kanununun 10 ncu maddesi gereğince Sayıştayın denetlemesine tâbi tutulmuş olmakla beraber gerekçesi 1939 malî yılı bilançosunun incelemeleri sonucunu taşıyan raporumuzda tafsilâtlı olarak arz ve izah edildiği üzere; noksan tahsilâtın veya fazla veyahut usulsüz ödemelerden dolayı muhasibin sorumlunu gerektiren paraların; Sayıştayın kaza yetkisine dâhil bulunmaması dolayısıyla bunlar hakkında gereken işlemin yapılması için Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına yazılması ve diğer idari eksikliklerin de o husustaki düşünce ile birlikte Yüksek Meclise arz kurulumuzca uygun görülmüş ve bu görüş ve telâkki tarzı Yüksek Meclisçe de kabul buyurulmuş olduğundan 1942 malî yılı bilançosu hakkında da aynı esas çevresinde muamele yapılmıştır.

Bilânço incelemeleri

Birinci kısım : Alacaklı hesaplar;

1. — Sermaya :

Bakiye	K.	Matlup	K.	Zimmet	K.
1 276 291	84	1 276 291	84	0	0

Bu hesabın geçen seneden devri 1 268 891, 84 liradan ibaret iken işbu fıkra aşağısında gösterilen dört parça gayrimenkûl bedeli olan 7 400 liranın, 3 . XII . 1942 tarihinde sair binalar hesabına zimmet mukabili sermaye hesabına matlup kaydedilmesi suretiyle sermayenin 1 276 291 lira 84 kuruşa çıkarıldığı görülmüştür. 3653 sayılı kanunun geçici birinci maddesinde (Yalova Kaphçaları ve müstemlâatının yeni idareye devri 3633 sayılı kanununun 16 nı maddesinde tesbit olunan esaslar çevresinde icra ve kıymet takdirini gerektiren hallerin Sıhhat ve İctimai Muavenet Bakanlığınca seçilecek bir memurun iltihakıyla mezkûr madde ile tâyin edilen komisyon tarafından takdir edilir) denilmekte ve 3633 sayılı kanununun 16 nı maddesinde ise (bu kanunun hükümleri mucibince Devlet Deniz Yolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüklerinin eline geçecek olan malzeme, tesisat, vesait, menkûl ve gayrimenkûl mallarla alacak ve borçlar esas kayıtlarındaki kıymetleri üzerinden mezkûr iki Umum Müdürlüğün teşekkül sermayeleriyle ve teşekkül tarihindeki alacak ve borç hesaplarına esas teşkil eden kıymetleri tesbit edilmemiş olanların kıymet tâyinine mütaallik muameleleri tekemmül ettikçe ait oldukları Umum Müdürlükler sermayeleri hesabına geçirilir. Bundan başka Devletçe verilecek tahsisat ve kıymetlerde sermaye ilâve olunur . . .) diye yazılı bulunmakta olup bu maddeler hükümlerine göre Yalova kaphçaları işletme idaresinin sermayesinin; Mülga Denizbanktan kayden devrolunan bakiye ile devir esnasında kıymetleri tesbit edilmemiş olan menkûl ve gayrimenkûl malların bedeli ve Devletçe verilecek olan ödenek ve kıymetlerden ibaret olması lâzımgelceği anlaşılmaktadır.

Sermayeye ilâve edildiği yukarıda arzedilen 7 400 liradan 1 200 lirasının mülga Denizbanktan devir olunduğu halde kıymetlere intikâl ettirilmemiş olan Transformator binasının tapuda kayıtlı bedelinden ibaret bulunduğu cihetle bu bina hakkındaki işlem doğru bulunmuş ise de; geri kalan 6 200 lirasının; Kurumun Bakanlık-

ça onanan, bütçesinin inşaat ödeneğinden yaptırılan diğer üç binaya taallük ettiği ve bu paranın müessesesece ayrıca verilen demir vesair malzeme hariç - adigeçen binalar için yapılan harcama mukabili olduğu ve bunun önceden kâr ve zarar hesabının zimmetine geçirilmiş bulunduğu halde 1942 yılında da sair binalar hesabına zimmet mukabili sermaye hesabına ilâve olduğu anlaşılmış ve mezkûr binalar bedelinin bu suretle sermayeye ilâvesi doğru görülmemiş ve yeniden kıymet tesbit ettirilmek suretiyle - sabit kıymetler - arasına alınması gerekli bulunmuş olduğundan işlemin ona göre düzeltilmesi hususu Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bildirilmiştir.

Lira K.

1 200	Transformator binası
2 000	Çamaşırhane ittisalindeki bina
1 500	Garaj binası
2 700	Üç kardeşler gazinosu
7 400	

2. — İhtiyat sermaye :

Bu hesabın matlûbunda yazılı 6224 lira 90 kuruş geçen seneden devredilmiş olup denecek bir şey yoktur.

3. — Amortisman hesabı :

Geçen seneden devri 235 907 lira 40 kuruştan ibaret olan bu hesaba 1942 yılında matlûp kaydedilen meblâğ 60 052,48 liradır.

4. — Muhtelif alacaklılar :

Alımlardan doğan borçlarla maaş vesairenin ödenmesinde de ve dağıtılmasında mevcut olmayanların alacakları depozito vesair emanet paralarla usulsüz ödemededen dolayı herhangi bir kimse namına muhtelif borçlular hesabına zimmet kayıtlı bulunan paralara mukabil matlup kaydedilen paraları ihtiva eden bu hesabın zimmet ve matlûbunda kayıtlı paraların müsbit evrakına ve 1943 senesine devir ettiği 8629,19 liranın müfredatı bilânçoya bağlı 9 numaralı cetvel yekûnuna uygun bulunmuştur.

5. — Kredi :

Bu hesap; işletme idaresinin geliri, gi-

derini karşılamamakta olduğundan, lokantanın 1943 yılı ihtiyacı için stok yapılmasını sağlamak için 1943 yılı bütçesiyle Genel Muvazeneden yapılacak yardımla karşılanmak üzere Maliye Bakanlığının mezuniyetiyle Merkez Bankası tarafından açılan 20 bin liralık krediyi ihtiva etmekte olup 1943 yılında ödenmiş olduğu anlaşılma ile ilişilecek cihet görülememiştir.

İkinci kısım
Borçlu hesaplar

3. — Oteller ve Banyolar :

Yalova Kaplıcaları sınırı içinde bulunan otel, banyolarla pavyonların esas kayıtlarındaki değerlerini göstermekte bulunan bu hesabın geçen seneden devri 712 760,59 lira iken 1942 yılında Termal oteli lokantası soğukhava deposunda yaptırılan tadilat bedeli olan 1812 liranın adı geçen hesaba kaydından dolayı 714 572,59 liraya baliğ olduğu anlaşılmiş, binaların nelerden ibaret olduğu ve kıymetleri bilançoya bağlı 5 numaralı cetvelde gösterilmiş ve kayda da uygun bulunmuştur.

7. — Sair binalar :

1941 yılı bilançosuna ait mazbatamızda da izah edilmiş bulunduğu üzere Yalova kaplıcaları sınırı içinde bulunan (Otel, pavyon ve banyolar hariç) sair binaların esas defterindeki kıymetlerini gösteren bu hesabın geçen seneden devri 231 050,89 liradan ibaret iken mahiyeti sermaye hesabı münasebetiyle arz ve izah edilen 7400 liranın 1942 yılında bu hesabın zimmetine katılmasından dolayı 238 450,89 liraya erişmiş ve binaların çeşit ve değerleri bilançoya bağlı 6 numaralı cetvelde gösterilmiş bulunmaktadır.

8. — Tesisler :

Bu hesapta görünen ve 1943 yılına devrolunan 165 975,45 liranın çeşit ve değerleri bilançoya bağlı 7 numaralı cetvelde gösterilen 11 parça tesisatın mukayyet bedelinden ibaret olduğu ve kayda uygun bulunduğu anlaşılmiştir.

9. — Demirbaş eşya :

Geçen yıldan devri 277 910 lira 6 kuruş olan bu hesaba 1942 yılı içinde satın alınan eşya bedeli olarak 12 885 lira 74 kuruş ilâve edilmiş ve bu suretle bu hesabın zimmet yekünü 290 795,80 liraya yükselmiş ise de ziyaa uğrayan veya kırılan eşya bedelinden tahsil olunan

218 liranın tenzilinden sonra 1943 yılına 290 577 lira 80 kuruş devir edilmiş bulunmaktadır.

10. — Muhtelif borçlular hesabı :

A) Avans olarak verilen paralarla eşhas zimmetleri vesair alacakları ihtiva eder. Zimmet ve matlup yekünlerinin müsbit evrakına ve devri olan 20 205,38 liranın da blâncoya bağlı 10 numaralı cetvele uygun bulunduğu ve 1943 yılına devir olunan alacağından 12 864 lirasının kömür bedeline mahsuben Türkiye kömür satış ve tevzi kurumuna verilen avans olup 1943 yılında teslim olunan kömür bedelinden mahsup edilmek suretiyle tahsil olunduğu ve 3 486 lira 39 kuruşu da mülga Denizbanktan alacak olup belgeleri mevcut olmamasından dolayı tahsil edilemediği ve bir kısmının da 1943 yılında terkin edildiği ve geri kalan 3 854 lira 99 kuruşu zaman aşımına uğramamış ise de tahsili için kanuni takibatta bulunulmamış olduğu anlaşılmiştir.

B) Kurumun 1941 yılı bilançosu münasebetiyle sunulan raporun 10 ncü fıkrasıyla; muhtelif borçlular hesabının 1942 malî yılına devri olan 7177 lira 39 kuruş arasında mülga denizbanktan devir edilen borç olarak kayıtlı bulunan 4078 lira 39 kuruştan 1942 yılı içinde terkin edildiği arzedilen 2 bin lirası hakkında Büyük Millet Meclisi Sayıştay Komisyonu mazbatasının 3 ncü fıkrasında; terkin muamelesinin 1942 yılında cereyan etmiş ve sebepleri de izah edilmiş olduğundan bahisle hâdisenin senesi hesabında gözönünde bulundurulmasına işaret buyurulmuş olup bu hususta cereyan eden muamelelerin safhaları aşağıda belirtilmiştir. 1938 yılında Otel Termal lokantasını kiralayan Karpiç'in, demirbaşların ziyandan doğan 6189 lira 28 kuruş borcundan idare meclisinden karar alınmadan indirilmiş olmasından dolayı eski umum müdür Yusuf Ziya Öniş namına zimmete alınan 2 bin lirasının Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının müsaadesine dayanılarak 30 . V . 1943 tarihinde terkin edildiği ve 1941 yılında ise borcun aslından yalnız 2 bin lirası verilmek şartıyla bakiyesinin ibra edilmiş olduğu anlaşılmiş ve bu bapta sepkeden işara cevaben Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığından gönderilen 26 Mayıs 1944 tarihli tezkerenin 13 ncü fıkrasında (Yalova Kaplıcaları) İşletme İdaresi teşkili hakkındaki

3653 sayılı kanun hükümlerine göre ticari usullerle idare edilir. Bu bakımdan Karpıç namına mukayyet 4189 lira 28 kuruştan 2000 lirası ödenmek şartıyla 2189 lira 28 kuruşun bakanlıkça verilecek emirlerle hesaplardan düşülmesinde bir mahzur olmayacağı tabiidir. 1938 yılında Osmani isminde birisi tarafından idare edilmesi o zaman Denizbank'ca tensip edilen Termal lokantası mevsimin en faal devresinde mumaileyh tarafından yüzüstü bırakılmış ve lokantanın idaresi alele acele Karpıç'e verilmiştir. Bir pazar günü Yalova veya gelen Karpıç o gün öğle yemeğini yetiştirmeğe uğraşmış ve böylece lokanta, bütün demirbaşlarıyla ve fakat bir devir mazbatasını yapmaksızın mumaileyhin idaresine bırakılmıştır. Mevsimin sonunda demirbaşlar Karpıçten teslim alınırken bunlardan bazılarının noksanlığı görülmüş ve elde bir devir mazbatasının olmamasına rağmen 6 189 lira 28 kuruş kıymetindeki bu eşyanın Karpıç namına zimmet kaydının tesisine teşebbüs edilmiştir. O zamanki işletme müdürü tarafından bu paradan 2 bin lirasının tenzili keyfiyeti Denizbank Umum Müdürüne teklif edildiği bahsedilmekte ise de Umum Müdür Yusuf Ziya Öniş'e vâkı olan tahriri müracaatımıza filhakika böyle bir teklifin yapıldığı ve fakat idare meclisinin tasvibine arz edilmesi hususunda emir verildiği cevabı alınmıştır. Buna rağmen o zaman 2 bin lira tenzil edilmiş ve bakıya kalan 4 189 lira 28 kuruş Karpıç namına zimmet kaydolunmuştur. Sureti zuhuru yukarıda arzedilen ve aslında hiçbir esasa istinat etmeyen bu paraların bir tek evrakı müsbiteden mahrum olması sebebi ile tahsili için mahkemeye müracaat halinde ispatı müddâa imkânsızlığı yüzünden mahkemece idare aleyhine hüküm verilmesi hemen hemen katî görülmüş ve hiç olmazsa 2 bin lirası tahsil edilerek idare daha büyük bir zarardan vikaye edilmiştir. Hukuk müşavirliğimizin, Bakanlık makamının tasvibine iktiran eden ve murakıplıkça görülmüş bulunan mütalâası vaziyeti sarahatle, vuzuhla ifade eylemektedir. Bu kabıl paraların, Maliye Bakanlığı tarafından yardım yapılmış olması sebebiyle hesaplardan çıkarılması için müşarünileyh Bakanlığın mütalâasının alınmasına lüzum olup olmayacağı meselesine gelinece; (Bakanlığımız yukarıda arzedilen esbaba binaen bu noktada kendisini salâhiyetli görmektedir) denilmiş ve gerçi 3653 sayılı kanunun 15 nci

maddesi hükmüne göre hazırlanıp 15.VII.1944 tarihli Bakanlar Kurulu kararıyla onanan talimatnamenin tasfiye olunacak hesaplar bahsinde (tahsili mümteni alacağın zarar kaydı için ve kâletten müsaade istihsali lâzımgeleceği ve bu müsaadenin istihsali halinde masraf kaydı suretiyle hesabın kapatılacağı) mezkûr bulunmuş ise de müessesenin tahakkuk eden alacağının bir kısmının veya tamamının terkinine veya borçlu-yu ibra etmesine müşarünileyh Bakanlığın yetkili olduğuna dair kanunda bir kayıt ve sarahatte rastlanamamış ve bu yetkinin neye istinat ettirildiği de anlaşılamamıştır.

11. — Stoklar hesabı:

Mahiyeti itibariyle ambar hesabıdır. Nakit muhasibin kaydına göre bu hesabın zimmetinde kayıtlı ithalâtı 188 606,67 lira, matlubunda kayıtlı ihracatı 154 766,29 lira ve 1943 yılına devri de 33 840,38 lirt olup ayniyat muhasipliği tarafından ibraz edilip bilânçoya bağlı bulunan cetvelin incelenmesinde; 1941, 1942 yılları sonlarında erzak ve levazım ambarlarında yapılan tartım ve sayıma ait mazbatalar muhteviyatının, ambar defterine ve ambar defterinin yekûnlarının da nakit muhasibinin kayıtlarına uygun bulunmadığı görülmüş ve 1941 yılına ait sayım mazbatasına göre 1942 yılına erzak bedeli olarak 12 269 lira 21 kuruşun devri lâzım gelirken bu miktarın ambar defterine 559 lira 26 kuruş noksaniyle 11 709 lira 95 kuruş olarak alındığı ve yine ambar defterine göre 1943 yılına 7 322 lira 93 kuruşluk erzakın devri gerekirken yıl sonunda yapılan tartım ve sayımda 3 327 lira 20 kuruş eksikliğiyle 3 995 lira 73 kuruşluk erzakın mevcut olduğu ve aynı zamanda 1942 yılı ithalât ve ihracatının muhasebe kaydından noksan bulunduğu ve işletme idaresi ayniyat muhasibinin, ayniyata ait kayıtları tanzim ve tesis etmemiş ve yalnız ambarcular tarafından tutulan ambar defterleri ile iktifa etmiş olduğundan esaslı surette kayıt kurulmadan bu defterler üzerinde incelemeler yapılmasının ve noksanlarının tamamıyla meydana çıkarılmasının mümkün olmadığı anlaşılmış ve bu hesabın 1941 yılından 1942 yılına ve mezkûr yıldan 1943 yılına kayden devri ile yıl sonunda yapılan tartım ve sayıma ait mazbatalar arasındaki bahis mevzuu farklar ve eksiklikler hakkında birinci daire kararıyla seb-

kedem işara cevaben Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığında alınan 1 Haziran 1944 tarih ve 282/5284 sayılı tezkerenin 2 nci fıkrasında (bahis mevzuu noksanlıklar hakkında işletme müdürlüğüne tebliğat yapıldığı gibi 1942 ambar muamelâtı da esasen vekâlet müfettişi tarafından teftiş ettirilmiş ve neticesi de alınmak üzere bulunmuş olduğu ve müfettiş raporu ile idareden alınacak malumat üzerine tâyin olunacak mukteza dairesinde muamele ifasının işletme idaresine tebliğ edileceği) bildirilmiştir. Bundan başka yaz mevsiminde teraküm ettirilmiş olan aynıyat işlerinin lokantaların kapalı bulunduğu Ekim ayından Nisan gayesine kadar 6 aylık süre içinde idarenin sorumlu ve daimî müstahdemleri olan aynıyat muhasibi, levazım ve ambar memurları tarafından kayda geçirilmesi mümkün olduğu halde dışarıdan gündelikle adam sağlamak ve bunlara 676 lira verilmek suretiyle yaptırıldığı görülmüş ve gerçi bu hususta Bakanlıktan buyruk alınmış ise de bu suretle yardımcı memur çalıştırılması doğru olamayacağı gibi ambar giriş ve çıkışlarının vaktinde kayıtlara geçirilmemesi mahzurlu bulunmuş olduğundan kurul işlemlerinin günü gününe kayda geçirilmesinin temin ettirilmesi hususu adigeçen Bakanlığa ayrıca bildirilmiştir.

12. — Bankalar hesabı :

Bu hesabın zimmeti 153 049,80 liradan ve matlubu da 152 806,11 liradan ibaret olup 1943 yılına devri olan 243 lira 69 kuruş ibraz olunan vesaike uygun bulunmuştur.

13. — Kasa hesabı :

Geçen yıldan devir edilen paralarla 1942 mali yılı içinde kasaya giren ve çıkan paraların müsbit evrakına ve 1943 yılına devri olan 3 961 lira 76 kuruşun da sayım mazbatasına uygun bulunduğu anlaşılmıştır.

14. — Kâr ve zarar hesabı :

Bu hesabın zimmetinde 433 907,59 lira ve matlubunda 294 629,72 lira kayıtlı olup buna göre zimmet bakiyesi 139 277,87 liradan ibaret bulunmuştur.

Blâncoya bağlı 7 numaralı ctvelin incelenmesinden de anlaşılacağı üzere bütün elektrik tesisatı bedelinin sabit tesisat arasına kayıt olunarak yıllık % 5 nispetindeki amortismanı yapıl-

makta olduğuna göre elektrik santıralı dairesi sabit tesisatı için Hektif Şirketinden satın alınan elektrik dizel motorunun bedeli olan 9 500 liranın sabit tesisat hesabına kaydı suretiyle % 5 amortiye tâbi tutulması gerekirken inşaat ve tesisat kısmına gider kaydolunmak suretiyle kâr ve zarar hesabının zarar kısmına ilâve edilmiş bulunduğu anlaşılmış ve bu paranın sabit tesisat hesabına zimmet mukabili 1942 yılı amortisi olan 475 lirasının amortisman hesabına ve 9 025 lirasının da kâr ve zarar hesabına matlup kaydı suretiyle işlemin düzeltilmesi gerekli bulunmuştur.

15. — İşletme idaresinin amortisman hesabı da dâhil olduğu halde 1940 yılından zarar devri 12 915,02 kuruştan ibaret bulunmuş iken 1943 yılına devri yukarıki fıkrada gösterildiği veçhile 139 277,87 liraya çıktığı görülmüş ve zararın bu dereceye yükselmesine kısmen olağanüstü durumun, kısmen de lokanta ve büfelerin ticari usul ve kurallara göre yönetilmemesinin âmîl olduğu ve nitekim lokantalardan satılacak yemeklerin satış fiyatları 3653 sayılı kanunun 16 nci maddesine tevfikân Nisan ve Mayıs aylarında tesbit ve Bakanlıkça onanarak ertesi yıla kadar tatbik olunmuş ve olağanüstü haller dolayısıyla erzak fiyatları Nisan ayına nazaran Ağustos ve daha sonraki aylarda fazla yükselmiş olduğu halde satış fiyatlarında bir güne değişiklik yapılmamış olduğu gibi lokantalarda ambardan alınan erzak ve meşrubatın bedel ve miktarlarını ve hergün pişirilen yemek için kaç liralık erzak sarfedildiğini ve kimlere kaç liralık ve ne kadar yemek yedirildiğini ve yedirilen yemekler mukabilinde kaç lira tahsil edildiğini ve tahsil edilen paranın kasaya yatırılıp yatırılmadığını gösterir defterlerin tutulması gerekirken müessesede böyle bir kaydın tutulması usul ittihaz edilmemiş bulunduğu anlaşılmış ve işletme idaresi lokantalarında erzakın fiyatı ve pişirilen yemeğin maliyeti malûm olmadıkça lokantaların daima zarar vereceği tabii bulunmuştur. Lokantaların işletme usulünün ıslahı ve esaslı bir surette kontrole tâbi tutulması hakkında yazılan tezkereye Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığında alınan karşılıklıta :

(Yeni hesap usulüne göre her yemeğin maliyet fiyatını tesbit mümkün olabileceği gibi bugün de mevcut usullerle yine yemeklerin

maliyetini tâyin imkân dâhilinde olduğu, ufak tefek fiyat artışlarından tarife değişikliği ter-
viç edilecek bir muamele tarzı olmadığı ve bir
sıhhat müessesesi olarak Bakanlığımıza devre-
dilen kaplıcaların bir kâr müessesesi olması bu-
gün için mümkün olmadığı ve lokantaların zar-
rar sebebini tetkik ederken yemeklerin maliyet
fiyatını değil kaplıcaya gelen müşterilerin ade-
dini nazarı dikkate almak lâzımgelseceği ve tah-
min edilen müşterinin gelmemesi zararın belli-
başlı mevzuunu teşkil ettiği; Bakanlık kaplıca-
lardan kâr beklemenin yerinde olmadığını göz-
önünde tutmakla beraber bu yolda zararlarla
karşılaşılması için de icabeden tedbirleri al-
makta olduğu) bildirilmiştir.

Üçüncü kısım Gelir ve harcamalar

Gelir:

16. — Kurumun 1942 malî yılı genel geliri
bilânçoya bağlı 12 numaralı cetvelde bölüm ve
madde itibariyle gösterilmiş olduğu veçhile
294 629,72 liradan ibarettir. Bu miktardan 60
bin lirasını Hazinesen yapılan yardım teşkil
etmektedir. Kayda, müsbit evraka uygun bu-
lunmuştur.

17. — 29 . IX . 1942 tarihinde irat kaydedi-
len 1315 lira 32 kuruşa ait 2775 sayılı tahsil fi-
şinin incelenmesinde Sağlık ve Sosyal Yardım
Bakanlığının 4 . VIII . 1942 tarih ve 390/8213
numaralı buyruğuyla Yalova'ya gönderilen Ba-
kanlık memurlarından bazılarının Yalova'da kal-
dıkları müddetçe Termal'daki servis odasında
parasız misafir edilerek yemeklerden faydalan-
dırıldıkları ve eşleri için % 25 tenzilatlı tarife
tatbik olunduğu görülmüş ve bunların parasız ia-
şe ve ibatelerini gerektiren sebepler hakkında bi-
rinci daire kararıyla yazılan tezkereye Bakan-
lıktan alınan 18 . IV . 1944 tarih ve 178/3755 sa-
yırlı cevabi yazıda (Yalova kaplıcalarının işlet-
mesi ile gelişmesi işlerinin bakanlığımıza devri
hakkında 3653 sayılı kanunun 16 ncı maddesin-
deki kaplıcalar tarifesi işletme müdürünün iş-
tirakiyle ve Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekâleti
tarafından teşkil edilecek bir heyet marifetiyle
tesbit ve adı geçen Vekâletçe tasdikten sonra tat-
bik olunur - şeklindeki hükme nazaran tanzim
edilen 942 tarifesinin yürürlüğe girmesi hak-
kında bir sureti ilişik olarak takdim edilen ta-

limatnamenin 2 ncı maddesinde (servis için Ter-
mal'de iki yataklı bir oda ile büyük otelde beş
yatağın tefriki) 3 ncü maddesinde de (lüzum gö-
rüldüğü vakit gerek propaganda maksadiyle ve
gerekse sair hususatta istifade etmek üzere İş-
letme müdürüne Termal'de beş, Büyük Otelde
4 yemek hakkı verilmesi) denildiğine göre bahis
mevzuu zevatın kaplıcaların en kalabalık bulun-
duğu mevsimlerde Vekâlet namına idareyi ve
faaliyeti tanzim ve murakabe için gönderilmiş ol-
maları dolayısıyla bu talimatnamenin Vekâleti-
mizin tasdikına iktiran eden maddelerinden isti-
fade ettirilmek suretiyle bunlardan oda ücretleri
alınmış ve yemekleri de meccanen verilmiş ve
1942 tarifesinde alelümum banyolar ve muayene
ve tahlilât için ailelerden para alınmayacağı ve
tabiplerle eşlerinden % 25 tenzilat yapılacağı
tasrih edilmiş bulunduğu cihetle yukarıda zikri
geçen memurların ailelerine yapılmış olan ten-
zilatın da bu kayda dayanmakta olduğu) der-
meyan kılınmış ve gerçi 3653 sayılı kanunun zik-
ri geçen 16 ncı maddesiyle Bakanlığa tarife tan-
zimi yetkisi verilmiş ise de parasız iaşe ve ibate
edilecekler hakkında kanunda sarıh bir hüküm
mevcut olmadığından Bakanlığın bu husustaki
yetkisi teemmüle şayan görülmüş olmakla bera-
ber parasız yedirileceklerle yatırılacakların kim-
ler olduğunun tarifede gösterilmiş ve otel ve lo-
kantalarda defter tutulmamakta olması hasebiy-
le bir yıl zarfında bu hükümden istifade ettiril-
miş olanların adedinin tesbiti de mümkün olma-
mıştır.

Harcamalar :

18. — Kurumun 1942 bütçesiyle harcanma-
sına mezuniyet verilen ödenek miktarı bilânçoya
bağlı 13 numaralı cetvelde gösterildiği üzere
325 959 liradan ve harcamalar miktarı bilân-
çoya bağlı 12 numaralı cetvelde yazılı bulun-
duğu üzere 301 129 lira 85 kuruştan ibaret bu-
lunmuş olup bu rakamların kayda ve müsbit ev-
raka uygun olduğu anlaşılmıştır.

19. — Kurumun 1942 yılı bütçesinin 2 ncı
bölümünün 4 ncü maddesine müstahdemin iaşe
masrafları namıyla konulmuş olan ödenekten
yapılacak harcamanın 40 lira ve daha aşağı ü-
cret alanların günde 60 kuruşu geçmemek kay-
diyle tahdit edilmiş bulunmasına göre bu suretle
iaşe edilenler için memuriyet unvanlarıyla aylık
ücretlerini ve iaşe edildikleri günleri gösteren

cetveller tanzimi ile bu cetvellerin harcama evrakına bağlanması gerektiği halde bunların işe için ambardan çıkarılıp harcanan 26 238 lira 38 kuruşluk erzaka muteallik harcama evrakına mezkûr cetvellerin raptedilmemiş olmasından dolayı bu harcamaların bakanlıkça tespit edilen miktar dâhilinde olup olmadığı anlaşılamamıştır.

Keyfiyetin incelenerek fazla ve usulsuz harcamaya rastlandığı takdirde müsebbiblerinden tahsil ve geri alınması ve işlemin salim bir usule ircaı lüzumuna dair birinci daire kararıyla sepkeden işara Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığında karşılık olarak alınan tezkerenin 21 nci fıkrasında (idarece işeleri kabul edilen personelin işe masrafları hakkında 1941 raporu münasebetiyle verilen cevabın 21 nci fıkrasında kâfi derecede malûmat arzedilmiş ve 1942 yılındaki işe masrafları miktarı bakanlıkça uygun görülmüştür.) denilmiş ve 1941 yılı raporu münasebetiyle bakanlıktan verilen karşılığın 21 nci fıkrasında ise işeleri idarece yapılan personelin Bakanlıkça bir öğün veya gün için tesbit edilen miktar dâhilinde olup olmadığına tetkiki için tabele tanzimi lüzumu İşletme Müdürlüğüne mukaddema tebliğ edilmişti. Bu emir tekit olunmuş ve maahaza işelerin Bakanlıkça kabul edilen had dâhilinde yapılmakta olduğuna kanaat hâsıl olmuştur - diye yazılı bulunmuş olup 1944 yılından itibaren tabelâ usulünün tatbikına başlandığı da kurumun 1943 yılı bilân-

çosunu tetkika memur edilen denetçi tarafından verilen izahattan anlaşılmıştır.

20. — 3653 sayılı kanunun 10 ncu maddesi gereğince düzenlenen işbu raporun bilânço ve ilişigi kâr ve zarar cetveli ve diğer cetvellerle birlikte takdim kılındığını arz ederiz.

Birinci Başkan	D. 1 Başkanı
<i>S. Oran</i>	<i>F. Eke</i>
D. 2 Başkanı	D. 3 Başkanı
Âlim Özgen	<i>Y. Z. Aslan</i>
(İmzada bulunamadı)	
D. 4 Başkanı	Üye
(Açık)	Celil Dinçer
	(İmzada bulunamadı)
Üye	Üye
<i>M. Menemencioglu</i>	<i>R. Bakuy</i>
Üye	Üye
<i>M. Erenli</i>	Halit Demirsoy
	(İmzada bulunamadı)
Üye	Üye
<i>N. Başak</i>	<i>E. Aylâ</i>
Üye	Üye
<i>F. Özbudun</i>	<i>M. Apak</i>
Üye	Üye
<i>A. Hemen</i>	Ragrıp Ögel
	(İmzada bulunamadı)
	Üye
	<i>K. Arıçay</i>

Sayıştay Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Sayıştay Komisyonu

Esas No. 3/265

Karar No. 9

3 . VII . 1945

Yüksek Başkanlığa

3653 sayılı kanunla kurulan Yalova kaplıcaları İşletme İdaresinin dördüncü çalışma devresine ait 1942 mali yılı bilânçosunun incelenerek düzenlenen raporun, bilânço ve ilişik cetvellerle birlikte sunulduğunu mutazammın olup komisyonumuza havale buyrulmuş olan Sayıştay Başkanlığının 18 Haziran 1945 tarih ve 237836/1115 sayılı varakası ve bağlantıları Sayıştay Başkanı Seyfi Oran ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakan-

lığı temsilcilerinden Sıhhat ve İctimai Muavenet Dairesi Reisi Dr. Celâl Otaman ve Saymanlık Müdürü Cemal Öngen de hazır oldukları halde okundu:

Yukarıda sözü geçen kanunun 10 ncu maddesi gereğince işletme idaresinin her malî yıla ait bilânço ve kârüzarar hesapları malî yılın hitamından itibaren dört ay içinde tanzim ve kayıtları ve evrakı müspitelere uygunluğunu in-

celelemek üzere Sayıştaya tevdi olunması ve Sayıştayın bu husustaki raporunun, bilânço ve kâr-zarar hesabıyla birlikte malî yılın hitamından itibaren dokuz ay içinde B. M. M. sunulması muktazi iken bu işe ait bilânço 12 . IX . 1943 tarihinde Sayıştaya gönderilmiş ve 18 Haziran 1945 tarihinde de komisyona havale edilmiştir. İlişik raporda, bu müessesenin hesapları her ne kadar yukarıdaki madde hükmünce Sayıştayın denetlemesine tâbi olmakla beraber noksan tahsilât veya fazla ve yolsuz ödemelerden dolayı saymanın sorumlunu icap ettiren paraların Yüksek Meclisin olbaptaki kararı iktizasınca Sayıştayın yargı yetkisine dâhil olmamaları yüzünden bunlar hakkında gereken işlemin yapılması için ilgili Bakanlığa yazılmasıyla diğer idari noksanlarının da Yüksek Meclise sunuşta bulunmasıyla iktifa edildiği bildirilmekte ve bilânçoya dâhil olan kıymetlerin mahiyet ve durumları hakkında bilgi verilmektedir. Raporda tenkit edilen ve muktaza tâyinini icabettiren meseleler üzerinde yapılan görüşme sonunda :

1. — Raporun birinci ve on dördüncü fıkralarının kapsadığı sermaye ve kâr-zarar hesapları üzerinden Sayıştayca yapılmasına lüzum gösterilmiş olan tashihlerin yerine getirilmiş olduğu ve muhtelif borçlular meyanında mülga Denizbanktan alacak kayıtlı olup belgeleri mevcut olmamasından dolayı tahsil edilemeyen 3486,39 lira ile henüz zamaşımına uğramamakla beraber takip edilmediği anlaşılan 3 854,99 lira hakkında da dairesince incelemelere ve kanuni takibata girişilmiş bulunduğu temsilcilerin tamamlıyor ve uygun görülen izahlarından anlaşılmıştır.

2. — 1938 yılı mevsiminde ve mülga idare zamanında kaplıcalar lokantasını işletmiş olan Karpiç'e, demirbaş eşya ziyamdan dolayı borç olarak tahakkuk ettirilmiş olan 6 189,28 liradan 2 000 lirasının Meclisi idareden karar almaksızın hesaptan indirilmiş olmasından dolayı eski Umum Müdür Yusuf Ziya Öniş namına zimmete alınmış olan bu paranın bakanlığın müsaadesiyle 1942 malî yılında terkin edildiği ve 1941 yılında ise 4 189,28 liradan ibaret bulunan borcun aslımdan yalnız 2 000 lirası ödenmek şartıyla kalanının da ibra olunduğu anlaşılmıştır. O tarihlerde bu demirbaşlar için bir kayıt ve dosya tutulmamış ve Karpiç'e devir de yapılmamış olduğu gibi lokantaların hangi şartlar ve esaslar dairesinde işletileceğine dair mülga idare ile

müstecir arasında yapılmış ne bir sözleşme veya işin başlangıcında işletme tarzına dair icap ve kabulü gösteren tahriri bir beyyine ve ne de elde müsbit evrak bulunmadığından şifahi teklif ve anlaşmaya dayanan bir akitten doğan bu olayın dâva yoluyla idare lehine halli şüpheli görülerek füzuli masraf ihtiyar etmektense meselenin sulhan tesviyesi teklif edilmiş ve bu teklif bakanlıkça da kabul ve tasvip olunmuştur. 3653 sayılı kanun hükümlerine göre Yalova Kaplıcaları ticari usullerle idare edilmekte ve giderleri Genel Muhasebe, Arttırma ve Eksiltme ve İhale Kanunları hükümlerinden ve Sayıştay'ın vizesinden müstesna bulunmaktadır. Karpiç'in yaptığı ve giriştiği lokantacılık ise Ticaret Kanununun 20 nci maddesine nazaran ticari mahiyette bulunduğu gibi aynı kanunun 2 nci maddesi dahi sözleşme bulunmadığı halde ticari meselelerin ticari ve mahallî âdetlerle halledileceğini göstermekte olduğu cihetle idare ile kişiler arasında tahaddüs eden ihtilâfların halinde Bakanlığın yetgili bulunması tabii görülmüş ve bu itibarla yapılan işlem de kanunun ruh ve maksadına uygun bulunmuştur.

3. — Demirbaş hesabının 1942 malî yılına devri olan 277 910,06 liralık eşyanın mahiyetlerini ve Saymanlık kayıtlarına uygunluğunu gösteren bir vesika ibraz edilmediği bundan evvelki Sayıştay raporunda bahsedilmesi üzerine sunulmuş olan 12 . VI . 1944 tarih ve 9 sayılı komisyon raporunda : Bu kabil kıymetlerin yıl sonunda yapılan sayım tutanağına ve kuruşlandırılmış envantere dayanması zaruri olduğu cihetle envanterin esas ittihaziyle kayıtlara göre farklar varsa sebeplerinin araştırılması lüzumuna ehemmiyetle işaret olmuş idi. Sayıştayca bu konuya temas edilmediği görülmüş olduğundan tekrar dairesinin dikkat nazarını çekeriz.

4. — İşletme idaresinin amortisman hesabı da dâhil olduğu halde 1940 yılından zarar devri 12 915,02 liradan ibaretken 1943 yılına zarar devri 139 277,87 liraya çıktığı görülmüş ve zararın bu derece yükselmesine kısmen olağanüstü durumun, kısmen de lokanta ve büfelerin ticari usullere ve kurullara göre yönetilmesinin âmil olduğu ve lokantalarda erzakın fiyatı ve pişirilen yemeğin maliyeti malûm olmadıkça daima zarar husule gleeceğinden lokantaların işletme usulünün ıslahı ve esaslı surette denetlemeye tâbi tutulması hakkındaki rapor fıkrasına Bakan-

lıkça verilen cevapta yeni hesap usulüne göre her yemeğin maliyet fiyatını tesbit mümkün olabileceği gibi bugün de mevcut usullere göre yemeklerin maliyetini tayin etmek imkân dâhilinde olduğundan ve ufak tefek fiyat artışlarından dolayı tarife değişikliğini mucip bir işlem tarzı olmadığı ve bir sağlık müessesesi olarak Bakanlığa devredilen kaplıcaların bir kâr müessesesi olması bugün için mümkün bulunmadığı ve lokantaların zararını incelerken yemeklerin maliyet fiyatını değil kaplıcaya gelen müşterilerin adını nazarı dikkate almak lâzıme geleceği ve tahmin edilen müşterinin gelmemesi zararın belli başlı konusunu teşkil ettiği ve kaplıcalardan kâr beklemek yerinde olmamakla beraber bu yolda zararlar karşılaşılmaması için icabeden tedbirin alındığı dermeyan kılınmış olmakla başkaca mütalâa serdine lüzum kalmamıştır.

5. — Yalova Kaplıcaları hakkındaki 3653 sayılı kanunun 16 nci maddesinde «kaplıcalar tarifesi, işletme müdürünün iştirakiyle Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından teşkil edilecek bir kurul marifetiyle tesbit ve adı geçen bakanlıkça onandıktan sonra uygulanır» diye yazılı hükme dayanılarak düzenlenmiş olan 1942 tarifesinin yürürlüğe girmesi hakkındaki talimatnamenin 2 nci maddesinde (servis için Termalde iki yataklı bir oda ile Büyük Otelde beş yatağın tefriki) ve üçüncü maddesinde (lüzum görüldüğü vakit gerek propaganda maksadiyle vesair hususatta istifade etmek üzere işletme müdürüne Termalde beş, Büyük Otelde dört yemek hakkı verilmesi şeklindeki kayda binaen Bakanlığın buyruğuyla kendi memurlarından bazılarının Yalovada kaldıkları müddetçe Termaldeki servis odasında parasız misafir edilerek yemeklerden faydalandırılacakları ve eşleri için yüzde yirmi beş tenzilatlı tarife tatbik edildiği anlaşılmış ve kaplıcaların en kalabalık olduğu mevsimde idareyi ve faaliyeti düzenlemek ve denetlemek için gönderilmiş olmaları hesabıyla bunlardan oda ücreti alınmamış ve yemekleri de bedava verilmiştir. Mahiyeti itibariyle bir ücret cetveli demek olan tarifinin düzenlenmesine ve onanmasına Bakanlık kanunen yetkili ise de Kaplıca otel ve lokantaların da parasız veya düşük ücretle yatacak ve yiyecekler hakkında sözü geçen kanunda bir kayıt ve sarahat olmadığından bu yetkinin hudut ve şumülünün ge-

nişletilerek uygulanmasında isabeti kanuniye görülemez. Şayet bu bapta lüzum ve ihtiyaç görülüyorsa Devlet Deniz ve Demiryollarında yapıldığı veçhile bunlar için ayrıca kanun istihsalıyla faydalanacak kişilerin kanuna bağlanacak cetvelde gösterilmesi icabeder.

6. — Kurumun 1942 yılı bütçesinin bölüm 2 madde 4 tertibine müstahdemler iase giderleri için 26 238, 39 lira konmuştur. Bunlardan 40 lira ve daha aşağı ücret alanların iase masrafları günde 60 kuruşu geçmemek kaydıyla tahdit edilmiş olduğundan bu suretle iase edilenlerin memuriyet unvanlarıyla aylık ücretlerini iase edildikleri günleri gösteren cetvellerin harcama kâğıdına bağlanmadığı görülerek bu harcamaların yukarıda miktarı gösterilen ödenek dâhilinde olup olmadığı anlaşılamadı beyaniyle fazla ve usulsüz harcamaya rastlandığı takdirde müsebbiplerinden tahsili ve işlemin salim bir sisteme bağlanması hakkındaki fıkraya verilen cevapta personelin iase masrafları hakkındaki 1941 raporu münasebetiyle verilen cevabın 21 nci fıkrasında yazılı olduğu üzere işçileri idarece yapılan personelin Bakanlıkca bir öyün veya gün için tesbit edilen miktar dâhilinde olup olmadığının incelenmesi için tabelâ yapılması lüzumu işletme müdürlüğüne bildirilmiş ve keyfiyet tekit edilmiş olduğu ve iase masraflarının Bakanlıkca kabul edilmiş olan had dâhilinde yapılmakta olduğuna kanaat husule geldiği bildirilmiş ise de tabelâ usulünün ancak 1944 yılından itibaren uygulanmasına başlanıldığı denetçinin ifadesinden anlaşılmaktadır. Tabelâ usulünün uygulanması hakkında Bakanlıkca verilen ve bilâhare tekit edilen emirlerin işletme idaresince uzun zaman infazedilmemiş olması dikkat nazarı çekmekte olduğu gibi bilânçoda kârüzarar hesaplarının kayıtlara ve evrakı müsbiteye uygunluğunu kanunun 10 ncu maddesi gereğince incelemekle görevli olan Sayıştayın (Kanaat) üzerine hareket etmesi mümkün olmayacağından 1 nci daire kararında da tebarüz ettirildiği veçhile bu bapta tahkikat yapılarak fazla ve usulsüz harcamaya rastlandığı takdirde keyfiyetin ilgililerden tazmin ettirilmesi zaruri bulunmuştur.

7. — Yalova Kaplıcaları İdaresi Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına devri tarihinden beri görmekte olduğu müteaddit teftiş ve denet-

lemiye rağmen genel işletmelerinden memnuniyeti mucip olabilecek bir intizam ve giderlerinde tasarruf sağlayamamış ve gelir kaynaklarında da inkişafa mazhar olamamıştır. Kaplıca-
nın inkişaf ve terakkisi bakımından bir şirkete devri daha uygun görmekte olan Bakanlıkca bu konu üzerinde çalışmalara ve incelemelere başlanılmış olduğu temsilci Dr. Celâl Otaman tarafından verilen açıklamalardan anlaşılmalıdır. İşbu rapor, bilânçoya ait olmak üzere kaleme alınan kanun tasarısıyla birlikte Kamu-

taşın incelemesine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunuldu.

Sayıştay Ko. Bg. N.	Sözcü	Kâtip
Çanakkale	Çanakkale	Kastamonu
R. Bulayırılı	R. Bulayırılı	N. Tamaç
Amasya	Ankara	Balikesir
A. K. Yigitoglu	H. N. Mihçioğlu	H. Küçükler
Bitlis	Bolu	Gaziantep
M. Ertan	C. Özçağlar	Ö. A. Aksoy
Kocaeli	Manisa	Sivas
S. Pek	İ. Ertem	A. Yurdakul

SAYIŞTAY KOMİSYONU

Yalova kaplıcaları İşletmesi idaresinin 1942 mali yılı bilânçosunun onanması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Yalova Kaplıcaları İşletmesi idaresinin ilişik cetvelde gösterilen 1942 mali yılı bilânçosu ve kâruzazar hesabı onanmıştır.

MAADDE 2. — Bu kanun yayımında yö-

rürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Maliye, Sağlık ve Sosyal Yardım ve Ulaştırma Bakanlıkları yürütür.

Yalova Kaptıncıları İşletme İdaresinin 1948 mali senesi bilançosu

Aktif	Müfredat		Yekûn		Pasif	Lira K.	
	Lira	K.	Lira	K.		Lira	K.
Sabit kıymetler :					Sermaye	1.276.291,84	
Otel ve banyolar	714	522,59			İhtiyat sermaye	6.224,80	
Sair binalar	298	450,69			Amortisman	295.069,88	
Tesisatlar	165	975,45			Muhtelif alacaklar	8.020,19	
Demirbaşlar	290	577,90	1.409	576,73	Kredi	20.000	
Mütedavil kıymetler :							
Kasa	3	001,76					
Bankalar hesabı carisi		540,69					
Stoklar	23	040,38					
Muhtelif borçlar	20	205,38	58	251,21			
Zarar :				138	277,87		
				1.607	105,81		1.607.105,81

Yalova Kaplıcaları İşletme Müdürlüğü'nün kâr ve zarar hesabı

Zarar veren hesaplar :		Yekûn		Kâr veren hesaplar :		Müfredat		Yekûn	
Hesabın ismi	Müfredat Lira. K.	Lira. K.	Lira. K.	Hesabın ismi	Lira. K.	Lira. K.	Lira. K.	Lira. K.	Lira. K.
Kâr ve zarar:				Varidat hesapları :					
Geçen seneden devir			70 563,67	Oteller ve pavyonlar	71 230,30				
Mülga Denizbanktan müdevver alacaklardan mahalli tahsil olmamasından	2 061,59			Lokantalar ve büfeler	135 335,40				
Telef olan bir atın bedeli olup demirbaş kıymetinden	100 00		2 161,59	Nakil vasıtaları işletmesi	1 378,20				
				Çamaşırhane işletmesi	709,60				
Masraf hesapları :				Sıhhi işler hasilâtı	19 803,37				
Ücretler	93 218,60			Müteferrik hasilât	4 972,85				
Personel masraflar	28 049,46			Vekâlet bütçesinden yardım	60 000,00				
Harcırahlar	2 680,41			Teberruat	1 200,00			294 629,72	
İdare masrafları	10 693,95			Zarar				139 277,87	
Teknik servisi işletme masrafları	23 839,32								
Parklar ve bahçeler masrafı	10 058,65								
Sıhhat işleri ve banyolar masrafı	749,58								
Çamaşırhane masrafları	2 254,58								
Nakil vasıtaları işletme masrafı	8 577,68								
Otel ve pansiyonlar masrafı	4 365,24								
Lokanta ve büfeler masrafı	89 045,33								
İnşaat, tesisat ve tamirat	25 464,42								
Eski seneler borçları	1 199,23								
Muhtelif işletme masrafları	218,40								
İkramiye	175,00		301 129,85						
Amortismanlar :									
Otel ve banyolar	16 725,42								
Sair binalar	5 970,51								
Tesisatlar	8 298,77								
Demirbaşlar	29 057,78		60052,48						
			433 907,59					433 907,59	